

ปัจจัยสู่ความสำเร็จของการประกันคุณภาพหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Factors for success of quality assurance in doctor of public administration
programs graduate, Rajabhat Maha Sarakham University

ปิยวรรณ จันทร์เทพ^{1*}

Piyawan Janthep^{1*}

¹หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

¹Doctor of Public Administration Programs, Faculty of Public Administration and Political Science,
Rajabhat Mahasarakham University

Corresponding author's e-mail: Juntheppiyawan@gmail.com^{1}

Received: 8 October 2023

Revised: 15 October 2023

Accepted: 27 October 2023

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยสู่ความสำเร็จของการประกันคุณภาพหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้บริหารหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม และผู้ปฏิบัติงาน จำนวน 15 คน โดยการสุ่มแบบเจาะจงเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการพรรณนา วิเคราะห์

ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยสู่ความสำเร็จของการประกันคุณภาพหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีจำนวน 6 ด้าน ได้แก่ (1) ความเหมาะสมของหลักสูตร ประกอบด้วย ควรสำรวจความต้องการ การวางแผนและออกแบบหลักสูตร การเชื่อมโยงกับผู้เชี่ยวชาญ และสถาบันอื่น ๆ วางแผนการสื่อสาร การอัปเดตและปรับปรุงหลักสูตร และการประเมินผลหลักสูตร (2) ระบบการสอนและการเรียนการสอน ประกอบด้วย การเก็บรวบรวมข้อมูลและการประเมินคุณภาพ การให้ความสำคัญกับการประเมินผล การส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน การใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีการสอน และการวางแผนการสอนคณาจารย์ (3) การพัฒนา คณาจารย์และบุคลากรเจ้าหน้าที่ ประกอบด้วย การประเมินและการพัฒนาต่อเนื่อง การสนับสนุนในการเป็นแบบอย่าง การสนับสนุนในการบริหารและพัฒนาองค์กร การส่งเสริมการพัฒนา อาจารย์ในการสอน การสนับสนุนในการวิจัย และการพัฒนาทักษะและความรู้ (4) สถานที่เรียนรู้ และสิ่งอำนวยความสะดวก ประกอบด้วย การสร้างสถานที่เรียนรู้เสมือนจริง การสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับการเรียนรู้แบบพลวัต การใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ และการสร้างสถานที่เรียนรู้ที่เหมาะสม (5) การสร้างภาพลักษณ์ที่ดี

ประกอบด้วย การวางแผนหลักสูตร การสร้างหลักสูตรที่น่าสนใจ การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีและสื่อการเรียนรู้ และการสร้างความเชื่อมโยงกับตลาด แรงงาน (6) ความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย ประกอบด้วย การสร้างความสนับสนุน การสร้างความพร้อม การสร้างเครือข่าย การแบ่งปันและแลกเปลี่ยนความรู้ และการสร้างความเชื่อมโยงยาวนาน

คำสำคัญ: ความสำเร็จ; การประกันคุณภาพ; หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต

Abstract

The purpose of this research study was to study the success factors of the quality assurance of the Doctor of Public Administration Program, Rajabhat Maha Sarakham University. This research; is a qualitative research, the target group is the administrators of the Faculty of Political Science and Public Administration, Rajabhat Maha Sarakham University, the administrators of the Doctor of Public Administration Program, Rajabhat Maha Sarakham University, and 15 practitioners. By random sampling, data collection tools were; semi-structured interviews, and qualitative data were analyzed using descriptive analysis.

The results of the research were as follows: Factors for the success of the quality assurance of the Doctor of Public Administration Program in Rajabhat Maha Sarakham University consisted of 6 aspects, namely; (1) Curriculum suitability includes needs surveys, curriculum planning and design, links with experts, and other institutions, communication planning, curriculum updates and improvements, and curriculum evaluation. (2) The teaching and learning system consists of data collection and quality assessment, emphasizing evaluation, promoting collaborative learning, using a variety of teaching methods, creating an environment. learning, using teaching technology, and teaching staff planning. (3) The development of faculty and staff includes assessment and continuous development, model support, organizational management and development support, teacher development support in teaching, research support, and Development of skills and knowledge. (4) Learning facilities and facilities include the construction of virtual learning facilities, dynamic learning facilities, the use of technology for learning, and the construction of learning facilities. That's right. (5) Building a good image consists of curriculum planning, creating an attractive curriculum, creating a learning environment, utilizing technology and learning materials, and building links with the labor market. (6) Cooperation with network partners includes building support, building readiness, networking, sharing and exchanging knowledge, and building long-term links.

Keywords: Success; Quality Assurance; Doctor of Public Administration program

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย

การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะทำให้สถานศึกษาปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบมีคุณภาพมาตรฐาน ผู้ที่จบการศึกษามีคุณภาพตามที่มุ่งหวัง ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กร สถานประกอบการที่รับช่วงผู้จบการศึกษาเข้าศึกษาต่อหรือรับเข้าทำงาน มีความมั่นใจว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่ง มีคุณภาพได้มาตรฐาน แม้จะไม่เท่ากันแต่ก็แตกต่างกันไม่มากนัก นักเรียนที่จบการศึกษาจากสถานศึกษา ทุกแห่งมีความรู้ความสามารถ มีทักษะและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนด ดังนั้น ผู้เรียนจึงเป็นผู้ที่สำคัญที่สุดในสถานศึกษา ซึ่งหมายถึง ผู้บริหาร ครู และบุคลากรสนับสนุนทุกคน ในสถานศึกษาต้องคำนึงถึงตลอดเวลาไม่ว่าจะทำกิจกรรมหรือโครงการโครงการใดก็ตามผู้เรียนจะต้องได้รับผลหรือประโยชน์ที่เกิดขึ้นทั้งโดยตรงและโดยอ้อม นอกจากนี้ในการจัดการศึกษาจำเป็นต้องอาศัย การมีส่วนร่วมของบุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพตามที่คาดหวัง กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา จึงเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษา ในปัจจุบันและต้องดำเนินอย่างต่อเนื่องในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้เข้มแข็งมีประสิทธิภาพและดำเนินการอย่างยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554, น. 3)

การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา (Internal Quality Assurance: IQA) จึงเป็นกระบวนการที่ต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง นอกจากจะเป็นการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาโดยตรงแล้ว ผลการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษายังใช้เป็นหลักฐานเชื่อมโยงในการรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกจากหน่วยงานภายนอก คือ สำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) โดยใช้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่มี ความครอบคลุม ชัดเจน และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสามารถสะท้อนคุณภาพของการบริหารจัดการศึกษาและการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อเป็นหลักประกันให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนเกิดความมั่นใจว่านักเรียนจะได้รับการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงาน ที่กำกับดูแล การประเมินคุณภาพภายนอก (External Quality Assessment: EQA) เป็นการประเมิน ติดตามตรวจสอบกระตุ้นและจูงใจให้เกิดการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษา มีความท้าทายและส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาและยกระดับคุณภาพสู่สากล และยังมี ความเชื่อมโยงกับการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษา (Internal Quality Assurance: IQA) ในการร่วมรับผิดชอบ (Accountability) ต่อผลการจัดการศึกษาและใช้ยืนยันคุณภาพของระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนและเปิดโอกาสให้สร้าง ความโดดเด่นเฉพาะทาง (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2554, น. 8-9)

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีความตระหนักและดำเนินการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติมาด้วยดีโดยตลอด แต่ปัญหาที่พบและมีการพัฒนา เพื่อหาแนวทางแก้ไขมาโดยตลอดเริ่มตั้งแต่เมื่อมีการใช้เกณฑ์ใหม่ปีการศึกษา 2557 แบ่งการตรวจประกันคุณภาพ

การศึกษาภายในเป็น 3 ระดับ ประกอบด้วย ระดับหลักสูตร ระดับคณะ ศูนย์/สำนัก และระดับมหาวิทยาลัย จากข้อมูลเชิงลึก พบว่า พบปัญหาหลายประเด็นที่ควรได้รับการแก้ไข ได้แก่ ผลดำเนินงาน ไม่สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินมีการดำเนินการตามตัวบ่งชี้ที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติราชการแต่เขียน รายงานผลดำเนินงานไม่สอดคล้องทำให้ผู้ประเมินให้คะแนนประเมินไม่สูง ส่วนใหญ่มักเขียนรายงานประเมินตนเองโดยยก เกณฑ์ประเมินมาเขียนใหม่และขาดคำตอบที่ชัดเจนการเข้าถึงสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง ส่วนใหญ่สารสนเทศ กระจายอยู่ในหลายหน่วยงานช่องว่างการสื่อสารข้อมูลระหว่างผู้กำหนดนโยบายและผู้ปฏิบัติ (หลักสูตรรัฐ ประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต, 2566) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยสู่ความสำเร็จของการประกัน คุณภาพหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อนำข้อมูลไปใช้เป็น แนวทางพัฒนา การประกันคุณภาพหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยสู่ความสำเร็จของการประกันคุณภาพหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

การทบทวนวรรณกรรม

สถาบันการศึกษาควรให้ความสำคัญกับคุณภาพการศึกษาเนื่องจากเป็นสิ่งที่ทำให้เห็นถึงคุณลักษณะ ของการจัดการศึกษาให้มาตรฐานให้เกิดผลอย่างยั่งยืนแก่ผู้เรียนตามหลักสูตรและสนองต่อความต้องการ ของ ผู้เรียนและสังคมและส่งผลถึงความสามารถในการแข่งขันของประชาชนในประเทศให้เพิ่มขึ้น มีนักวิชาการได้ ให้แนวคิดและข้อเสนอแนะดังนี้

คำเหมือน บุญพะณี (2555, น. 22) กล่าวว่า คุณภาพการศึกษา หมายถึง ผลผลิตหรือการให้บริการ ที่ สอนองความต้องการ ความคาดหวัง และความพึงพอใจของผู้เรียนและตลาดแรงงาน

วีระยุทธ ขาตะกาญจน์ (2555, น. 74) กล่าวว่า คุณภาพการศึกษา หมายถึง คุณลักษณะของการจัด การศึกษาที่เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่มีประสิทธิผลโดยพิจารณาตัวชี้วัดของผลการปฏิบัติงาน ว่ามีความ สอดคล้องกับที่กำหนดเป็นอย่างดีและต้องก่อให้เกิดความพึงพอใจแก่ผู้รับบริการ คือ ผู้เรียน ผู้ปกครอง เป็นต้น อีกทั้งยังเป็นการตอบสนอง ความต้องการของสังคมที่ต้องการผู้มีความรู้ความสามารถ

รัตนา ดวงแก้ว (2556, น. 11) กล่าวว่า คุณภาพการศึกษา เป็นคุณลักษณะของผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูงอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรกำหนด ทั้งนี้คุณภาพของผู้เรียนดังกล่าวเกิดจากความร่วมมือ ของ ทุก ๆ ฝ่าย ได้แก่ พ่อแม่ ผู้ปกครองและชุมชนที่เอาใจใส่การจัดการศึกษา หน่วยงานระดับนโยบายและระดับ ปฏิบัติมีระบบการบริหารที่ได้มาตรฐานโดยเฉพาะระดับปฏิบัติ ซึ่งหมายถึง สถานศึกษามีระบบ การเรียนการ สอนที่ลงถึงระดับห้องเรียนที่มีผลมาจากการที่ผู้บริหารและครูมืออาชีพ รวมทั้งมีคณะกรรมการสถานศึกษาที่ ให้การคำปรึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาดังกล่าวทำให้เข้าใจได้ว่าการศึกษาระบบที่ซับซ้อนที่มีบริบททางการเมือง วัฒนธรรม และเศรษฐกิจฝังรากลึกและมีมิติต่าง ๆ ก็มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันและมีอิทธิพลซึ่งกันและกัน ซึ่งในบางครั้งไม่อาจคาดการณ์ล่วงหน้าได้ตัวร่วมที่สำคัญของคุณภาพการศึกษา ได้แก่ บริบทสภาพแวดล้อม กระบวนการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ที่เป็นคุณภาพของผู้เรียน

1. คุณภาพการศึกษาของผู้เรียน คุณภาพการศึกษาตามแนวคิดของยูนิเซฟ (UNICEF, 2000) ให้พิจารณาจาก 5 ประการ ดังนี้

1.1 ผู้เรียนที่มีสุขภาพแข็งแรง มีภาวะโภชนาการที่ดีมีความพร้อมที่จะเรียนรู้และได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือการเรียนรู้จากครอบครัวและชุมชน

1.2 สภาพแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย ป้องกันการคุกคามทางเพศและมีการจัดหา ทั้งทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างเพียงพอเหมาะสม

1.3 เนื้อหาสาระการเรียนรู้ต้องสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างหลักสูตร อุปกรณ์การเรียน หนังสือ สื่อ และทักษะพื้นฐานโดยเฉพาะการอ่านออกเขียนได้และการคิดคำนวณ รวมถึงทักษะชีวิตที่ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้เกี่ยวกับสุขภาพที่ดีความปลอดภัย ความรู้เพศศึกษา การโภชนาการ การป้องกัน การติดต่อต่าง ๆ

1.4 กระบวนการเรียนการสอนที่ครูเน้นบรรยากาศของห้องเรียนที่มีการบริหารจัดการที่ดี ครูมีทักษะการประเมินผลการเรียนรู้เพื่อนำมาพัฒนา ผู้เรียนและลดช่องว่างความแตกต่างในการเรียนรู้ของผู้เรียน

1.5 ผลลัพธ์ที่มีคุณภาพที่ได้จากการจัดการศึกษาจะต้องสะท้อนถึงทักษะ ความรู้ และทัศนคติ ที่เชื่อมโยงกับเป้าหมายการศึกษาของชาติและการมีส่วนร่วมของสังคม

คุณภาพการศึกษาตามแนวคิดของ (UNESCO, 2000) ได้เสนอว่า การศึกษาที่มีคุณภาพสามารถพิจารณาจากกรอบและตัวชี้วัดการศึกษาที่สะท้อนถึงคุณภาพ ดังนี้

1. ลักษณะของผู้เรียน คือ ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีสุขภาพที่ดีและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

2. กระบวนการเรียนการสอน คือ ครูที่มีคุณภาพในการสอนและมีเทคนิคการสอนที่กระตือรือร้น มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่นิยามชัดเจนโดยครอบคลุมการวัดความรู้ ทักษะ เจตคติและคุณค่า

3. เนื้อหาสาระ กล่าวคือ หลักสูตรสอดคล้องและสนองความต้องการของสังคมและที่พัฒนา มาจากความรู้และประสบการณ์ของครูและผู้เรียน

4. ระบบ กล่าวคือ สิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์การศึกษามีเพียงพอ เหมาะสม สภาพแวดล้อมที่เอื้อในการเรียนรู้เป็นระเบียบเรียบร้อย มีความปลอดภัย และถูกสุขลักษณะ การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม เคารพและผูกพันกับชุมชนท้องถิ่นและวัฒนธรรม คุณภาพการศึกษาของไทยในสมัย ของการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (สทศ.) มีแนวคิดที่ต้องการเห็น คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิต อย่างมีคุณภาพ สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง มีนิสัยใฝ่และรักการอ่าน มีความสามารถคิดวิเคราะห์และการสื่อสาร สามารถแก้ปัญหา คิดริเริ่มสร้างสรรค์มีจิตสาธารณะ มีระเบียบวินัยเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมสามารถทำงานเป็นกลุ่ม ตลอดจนมีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก และความภาคภูมิใจในความเป็นไทย ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ก้าวทันโลก ซึ่งได้กำหนดเป้าหมายยุทธศาสตร์และตัวบ่งชี้ความสำเร็จ ไว้ดังนี้

- 4.1 คนไทยมีการศึกษาที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานระดับสากล
- 4.2 คนไทยใฝ่รู้และเรียนรู้ได้ด้วยตนเองรักการอ่านและแสวงหาความรู้อย่างยั่งยืน
- 4.3 คนไทยใฝ่ดีและมีคุณธรรม มีค่านิยม จิตสำนึกที่พึงประสงค์
- 4.4 คนไทยคิดเป็นทำเป็น คือ มีทักษะคิดและปฏิบัติสามารถแก้ปัญหาและมีความคิดริเริ่ม

สร้างสรรค์ในการสื่อสาร

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยเพื่อมุ่งศึกษา เกี่ยวกับปัจจัยสู่ความสำเร็จของการประกันคุณภาพหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัย ราชภัฏมหาสารคาม ประกอบด้วย

1. ความเหมาะสมของหลักสูตร
2. ระบบการสอนและการเรียนการสอน
3. พัฒนาคณาจารย์และบุคลากรเจ้าหน้าที่
4. สถานที่เรียนรู้และสิ่งอำนวยความสะดวก
5. การสร้างภาพลักษณ์ที่ดี
6. ความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย

วิธีดำเนินการวิจัย

งานนี้ วิจัยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ประกอบด้วย

ประชากรกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา คือ การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยศึกษากลยุทธ์การประชาสัมพันธ์เชิงรุกของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 15 คน จำแนกได้ 3 กลุ่ม ดังนี้

1. ผู้บริหารคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 5 คน
2. ผู้บริหารหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 5 คน
3. ผู้ปฏิบัติงาน จำนวน 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยข้อคำถามได้ครอบคลุมถึง วัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา โดยแบ่งออกเป็น ดังนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและความสำเร็จของการประกันคุณภาพหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ตอนที่ 2 ศึกษาความสำเร็จของการประกันคุณภาพหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทำหนังสือจากคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามถึง ประธานหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามเพื่อประสานขอใช้พื้นที่ ในการเก็บข้อมูล
2. ทำหนังสือเชิญประชุมกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย พร้อมนัดหมายกำหนดการ วัน เวลา สถานที่ พร้อมเนื้อหาในการสัมภาษณ์
3. สัมภาษณ์เก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย โดยการบันทึกการประชุมตามชุดแบบสัมภาษณ์ กึ่งโครงสร้าง และบันทึกเสียงหรือวิดีโอในการประชุม
4. เก็บข้อมูลเพิ่มเติมเชิงลึกด้วยตนเองในส่วนเพิ่มเติมหรือข้อเสนอแนะต่าง ๆ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้การวิเคราะห์จากผลการตอบคำถามในชุดแบบสัมภาษณ์ ที่ใช้ในการสัมภาษณ์และสรุปเป็นความสำเร็จของการประกันคุณภาพหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยจะใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอในเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ปัจจัยสู่ความสำเร็จของการประกันคุณภาพหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีจำนวน 6 ด้าน ได้แก่

1.1 ความเหมาะสมของหลักสูตร ผลการวิจัย พบว่า ควรการสำรวจความต้องการของผู้เรียน และตลาดงานเพื่อเข้าใจ ความต้องการและความสนใจของกลุ่มเป้าหมาย อาจใช้วิธีการสำรวจความคิดเห็น สัมภาษณ์ กลุ่มเป้าหมาย หรือการเปรียบเทียบหลักสูตรกับมาตรฐานอื่น ๆ การวางแผนและออกแบบหลักสูตร หลักสูตร จะถูกวางแผนและออกแบบโดยใช้ข้อมูลที่สามารถใช้ได้เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและตลาดงาน การวางแผนหลักสูตรนั้นอาจใช้หลักการของการออกแบบหลักสูตรเชิงกระบวนการ (Process-Oriented Curriculum Design) เพื่อให้เน้นการพัฒนาทักษะและความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานจริง การเชื่อมโยงกับผู้เชี่ยวชาญ และสถาบันอื่น ๆ มหาวิทยาลัยอาจเชื่อมโยงกับผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชา ที่เกี่ยวข้องและสถาบันอื่น ๆ เช่น

อุตสาหกรรม หน่วยงานภาครัฐ หรือสมาคมวิชาการ เพื่อให้ได้ ความร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตรร่วมกัน การอัปเดตและปรับปรุง หลักสูตรจะต้องมีกระบวนการ อัปเดตและปรับปรุงตามความเปลี่ยนแปลงของสังคมและตลาดงาน เช่น เทคโนโลยีใหม่ นวัตกรรม และเทรนด์ใหม่ ๆ เพื่อให้หลักสูตรคงทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้งาน การประเมินผลหลักสูตรจะต้องมีกระบวนการประเมินผลเพื่อวัดความสำเร็จและประสิทธิภาพของหลักสูตร การประเมินผล สามารถทำได้โดยการสำรวจความพึงพอใจของผู้เรียน การวัดผลการเรียนรู้ หรือการติดตามความสามารถ ของผู้เรียนหลังจบหลักสูตร

1.2 ระบบการสอนและการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า การวางแผนการสอนคณาจารย์จะวางแผนการสอนโดยใช้หลักการและเครื่องมือที่เหมาะสมเพื่อให้กิจกรรมการเรียนการสอน เป็นไปตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ แผนการสอนควรเน้นการปฏิบัติและการใช้ความรู้ในสถานการณ์จริง การใช้เทคโนโลยีการสอน การนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในกระบวนการสอนเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาระบบการสอน ตัวอย่างเช่น การใช้แพลตฟอร์มการเรียนออนไลน์ การใช้ระบบการสอนออนไลน์ หรือการใช้แอปพลิเคชันที่เกี่ยวข้องเพื่อเสริมการเรียนรู้ การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ควรสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยการสร้างห้องเรียนที่เหมาะสม การใช้เทคโนโลยีและสื่อการเรียน การสอนที่เหมาะสม การใช้วิธีการสอนที่หลากหลายช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสรู้ในมุมมองที่แตกต่าง สามารถใช้เทคนิคการสอนเชิงกระบวนการ การเรียนรู้จากปฏิสัมพันธ์ การเรียนรู้ตามโครงสร้างความรู้ หรือการเรียนรู้จากปฏิบัติจริง การส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน การสร้างพื้นที่สำหรับ การเรียนรู้ร่วมกัน เช่น โครงการทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร การใช้การเรียนรู้ที่เน้นการทำงานเป็นกลุ่ม หรือการสร้างกลุ่มการเรียนรู้ ที่เป็นระยะเวลา การให้ความสำคัญกับการประเมินผล การประเมินผล เป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาระบบการสอนและการเรียนการสอนคณาจารย์

1.3 การพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรเจ้าหน้าที่ ผลการวิจัย พบว่า การพัฒนาทักษะและความรู้ ควรเสริมสร้างทักษะและความรู้ ของคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ที่สอดคล้องกับความต้องการของหลักสูตรและสถานการณ์ทางวิชาการใหม่ ๆ การเข้าร่วมอบรม การศึกษาต่อ หรือการสนับสนุนให้มีโอกาสพัฒนาทักษะทางวิชาชีพ เป็นต้น การสนับสนุนในการวิจัย ควรสนับสนุนให้คณาจารย์และเจ้าหน้าที่มีโอกาสทำงานวิจัยและพัฒนาความรู้ ใหม่ในสาขาวิชาของตน โดยให้เวลาและทรัพยากรที่เหมาะสมสำหรับการวิจัย ส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยในระดับที่สูงและเป็นที่ยอมรับ การส่งเสริมการพัฒนาอาจารย์ในการสอน ควรสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาทักษะการสอนของคณาจารย์ โดยการให้คำปรึกษา การสนับสนุนในการออกแบบ และพัฒนาวัตถุประสงค์การเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีในการสอน หรือการให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการสอน ที่มีประสิทธิภาพ ควรสนับสนุนและส่งเสริมให้คณาจารย์และเจ้าหน้าที่เป็นแบบอย่างที่ดีต่อคณาจารย์ และนักศึกษาที่เรียนอยู่ในมหาวิทยาลัย เช่น การแบ่งปันประสบการณ์การสอน การเสริมสร้าง ทักษะและความรู้กับเครือข่ายคณาจารย์ หรือการเสนอผลงานในสังคมวิชาการการประเมินและการพัฒนา ต่อเนื่อง ควรมีกระบวนการประเมินคุณภาพและประสิทธิผลของคณาจารย์และเจ้าหน้าที่และใช้ผลการประเมิน เพื่อพัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างการพัฒนาอาจารย์ อาจใช้วิธีการประเมินผลงาน การสอน การประเมินผล งานวิจัยหรือการให้ข้อเสนอแนะจากนักศึกษาและบุคคลภายนอก

1.4 สถานที่เรียนรู้และสิ่งอำนวยความสะดวก ผลการวิจัย พบว่า การสร้างสถานที่เรียนรู้ที่เหมาะสม ควรสร้างสถานที่เรียนรู้ที่มี การออกแบบและตกแต่งที่เหมาะสมสำหรับการเรียนรู้ สถานที่เรียนรู้ควรมีความสะดวกสบาย การจัดวาง ที่นั่งที่เหมาะสม เครื่องมือและสื่อการสอนที่เหมาะสมเพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เต็มไปด้วย แรงบันดาลใจ การใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ การนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการเรียนรู้ช่วยเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้น มหาวิทยาลัยควรให้สิ่งอำนวยความสะดวกทางเทคโนโลยี เช่น การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตไร้สาย (Wi-Fi) และการให้บริการเทคโนโลยีในห้องเรียนเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ ออนไลน์ การใช้แอปพลิเคชันการเรียนรู้ หรือแพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์ การสร้างสถานที่เรียนรู้เสมือนจริง การสร้างสถานที่เรียนรู้เสมือนจริง เช่น ห้องปฏิบัติการ สถานที่ฝึกปฏิบัติจริงในอุตสาหกรรม หรือการใช้เทคโนโลยีเสมือนจริง เช่น การใช้สื่อเสมือนจริง (Virtual Reality) เพื่อให้นักศึกษาได้สัมผัส ประสบการณ์การทำงานในสถานการณ์จริง การสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการเรียนรู้แบบพลวัต ควรสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกที่สนับสนุนการเรียนรู้แบบพลวัต เช่น พื้นที่ทำงานร่วมกัน ห้องสำหรับ การอบรมและกิจกรรมทำงานกลุ่มหรือพื้นที่สำหรับการสร้าง โครงงานและการวิจัย

1.5 การสร้างภาพลักษณ์ที่ดี ผลการวิจัย พบว่า การวางแผนหลักสูตร การวางแผนหลักสูตรที่ดีควรคำนึงถึงการออกแบบ โครงสร้างหลักสูตรและแผนการเรียนการสอนให้เหมาะสมและมีความสอดคล้องกับเป้าหมาย การเรียนรู้ ของนักศึกษา การวางแผนเชิงลึกและพิจารณาปัจจัยต่าง ๆ เช่น วัตถุประสงค์การเรียนรู้ วิธีการประเมินผล การเรียนรู้ และเทคนิคการสอนที่เหมาะสม การสร้างหลักสูตรที่น่าสนใจ หลักสูตรที่มีภาพลักษณ์ที่ดีควรออกแบบเนื้อหาที่น่าสนใจและมีคุณภาพ เนื้อหาควรเป็นการรวบรวมความรู้และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง อย่างเหมาะสม และปรับให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมในสาขาวิชานั้น ๆ การใช้เทคโนโลยีและสื่อการเรียนรู้ การนำเทคโนโลยีและสื่อการเรียนรู้มาใช้ในหลักสูตรสามารถเพิ่มความสนุกสนานและประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายให้แก่ นักศึกษา รวมถึงการสร้างสถานที่เรียนรู้เสมือนจริงที่สนับสนุนการฝึกปฏิบัติ และการพัฒนาทักษะทางปฏิบัติของนักศึกษา การสร้างความเชื่อมโยง กับตลาดแรงงาน หลักสูตร ที่มีภาพลักษณ์ที่ดีควรมีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน การร่วมมือกับธุรกิจ ในการออกแบบหลักสูตร

1.6 ความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย ผลการวิจัย พบว่า ควรสร้างความพร้อม พัฒนาความพร้อม ในการรับรู้และนำเสนอโอกาสทางวิชาการและอาชีพที่เกิดจากการร่วมมือกับภาคีเครือข่าย สร้างทักษะการสื่อสาร และการทำงาน ร่วมกันในรูปแบบที่เหมาะสมกับภาคีเครือข่าย การสร้างความสนับสนุน สร้างโครงสร้างและนโยบายที่สนับสนุนการทำงานร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยและภาคีเครือข่ายให้แรงบันดาลใจและส่งเสริม ให้ คณาจารย์และนักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมและโครงการที่เกี่ยวข้อง การสร้างเครือข่าย สร้างเครือข่าย ที่เชื่อมโยง หลักสูตรและภาคีเครือข่าย สามารถทำได้โดยการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง เช่น การสร้างงานสัมมนาหรือการประชุมที่นำเสนอผลงานวิจัยหรือการพัฒนาที่สามารถเชื่อมโยงกับภาคีเครือข่าย การแบ่งปันและแลกเปลี่ยน ความรู้ สร้างช่องทางสำหรับการแบ่งปันและแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างมหาวิทยาลัยและภาคีเครือข่าย โดย เช่นการจัดกิจกรรมทางวิชาการเชิญผู้เชี่ยวชาญจากภาคีเครือข่ายเข้าร่วมการสอนหรืองานบรรยาย การสร้างความ

เชื่อมโยงยาวนานพยายาม สร้างความเชื่อมโยงที่ยาวนานระหว่างและภาคีเครือข่าย โดยเช่น การสร้างศูนย์การเรียนรู้หรือ ศูนย์วิจัยที่ร่วมกัน การให้ความสนับสนุนในการฝึกอบรมร่วมกัน

การอภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยสู่ความสำเร็จของการประกันคุณภาพหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยสู่ความสำเร็จของการประกันคุณภาพหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ประกอบด้วย ความเหมาะสมของหลักสูตร ระบบการสอนและ การเรียน การสอน พัฒนาคณาจารย์และบุคลากรเจ้าหน้าที่ สถานที่เรียนรู้และสิ่งอำนวยความสะดวก การสร้าง ภาพลักษณ์ที่ดี และความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีการประกันคุณภาพหลักสูตรการสร้างความเชื่อมั่น ให้กับนักศึกษา โดยมีการ ออกแบบและการพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสม ควรมีการวางแผนรายละเอียดในการสอนและการประเมินผล มีการพัฒนาทักษะและความรู้ของคณาจารย์ในการสอนและการวิจัย เพื่อให้สามารถสอนและนำเสนอเนื้อหาที่มี คุณภาพตามสถานการณ์ปัจจุบัน ตลอดจนการให้คำปรึกษา ทางการศึกษา การส่งเสริมและพัฒนาทักษะทางการ มีส่วนร่วมระหว่างคณาจารย์และลูกศิษย์ และการตรวจสอบและประเมินหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้มีการ ปรับปรุงและพัฒนาที่ต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐพล เนืองชมภู (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในวิทยาลัยทองสุข ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบ แบบสอบถาม ส่วนมากมีความเห็นลำดับที่ 1 คือ ด้านผู้บริหารและนโยบาย ลำดับที่ 2 คือ ด้านการบริหารจัดการ ลำดับที่ 3 คือ ด้านบุคลากร ลำดับที่ 4 คือ ด้านทรัพยากรและสิ่งสนับสนุนและลำดับสุดท้าย คือ ด้านลักษณะ วัฒนธรรมองค์กรตามลำดับ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านผู้บริหารและนโยบาย ด้านการบริหารจัดการและ ด้านบุคลากร มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน วิทยาลัยทองสุขในทิศทาง เดียวกัน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระดับสูง ตามลำดับ คือ ด้านผู้บริหารและนโยบาย ($r=.761$) ด้าน การบริหารจัดการ ($r=.720$) และด้านบุคลากร ($r=.709$) สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรณี คอนจจอหอ (2561) ได้ ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยสู่ความสำเร็จของระบบ และกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน มหาวิทยาลัยราช ภัฏเพชรบุรี ผลการวิจัย พบว่า 1) ปัจจัยความสำเร็จ ประกอบด้วย 6 ปัจจัย ได้แก่ 1) นโยบายและการ ถ่ายทอดนโยบายของผู้บริหารระดับสูง 2) กระบวนการกำกับและติดตาม 3) ภาวะความเป็นผู้นำของส่วนงาน ที่เกี่ยวข้อง 4) ความเชี่ยวชาญและความเป็นมืออาชีพของสายสนับสนุนที่เกี่ยวข้อง 5) การตรวจประกันคุณภาพ การศึกษาผ่านระบบสารสนเทศที่สามารถประมวลผลและเชื่อมโยง กับระบบฐานข้อมูล 6) เครือข่ายการสื่อสาร และความร่วมมือผ่านระบบออนไลน์ของผู้ประสานงานจากส่วนกลางกับผู้เกี่ยวข้องทุกระดับ 2) ผลการดำเนินงาน การตรวจประกันคุณภาพการศึกษาภายในทั้งสามระดับมีพัฒนาการดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง 3 ปี สอดคล้องกับงานวิจัย ของ อุไร จุ้ยกาจร (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในระดับคณะ/วิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ผลการวิจัย พบว่า 1) ความคิดเห็นของ

บุคลากรต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถ ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับคณะ/วิทยาลัย ภาพรวมในแต่ละด้านอยู่ในระดับปานกลาง 2) ปัจจัยด้านบุคคล มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพการศึกษา ภายใน ระดับคณะ/วิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สอดคล้องกับ งานวิจัย ของสุภัทรา เอื้อวงศ์ และคณะ (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการประกัน คุณภาพการศึกษา ระดับคณะวิชา มหาวิทยาลัยสยาม พบว่า สำหรับปัจจัยด้านบุคคล ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ย ในการ ปฏิบัติอยู่ระดับสูง 3 ระดับแรก คือ ภาวะผู้นำของผู้บริหารคณะ ทักษะคิดต่อการประกันคุณภาพ และความรู้ความ เข้าใจด้านการประกันคุณภาพ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.84, 3.71 และ 3.65 ตามลำดับ ระดับปานกลาง 3.43 ส่วนปัจจัย ด้านองค์การและการบริหาร ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยในการปฏิบัติอยู่ในระดับสูง 3 ลำดับแรก คือ วัฒนธรรมองค์กร นโยบายและแผนงานประกันคุณภาพ และโครงการสร้างองค์กรที่เอื้อต่อการประกัน คุณภาพ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.68, 3.62 ตามลำดับ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ การสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ ปานกลาง 3.42 สอดคล้องกับงานวิจัยของ จินตนา เทียมทิพร และคณะ (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผล ต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตกรุงเทพ มีอาคาร สถานที่บรรยากาศ และสภาพแวดล้อม ที่ส่งเสริมการปฏิบัติงานและการจัดกิจกรรมด้านการประกันคุณภาพ รวมทั้งมีการจัดหา และสนับสนุนทรัพยากรหรือสิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนมีระบบสื่อสารภายในองค์กรและภายนอก มีวัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ที่เหมาะสมและเพียงพอให้กับหน่วยงานเพื่อให้หน่วยงานได้ใช้ทรัพยากรที่เหมาะสมในการดำเนินงาน ด้านประกันคุณภาพให้บรรลุตามเป้าหมาย จึงส่งผลให้ด้านทรัพยากรและสิ่งสนับสนุนในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก

องค์ความรู้ใหม่

ปัจจัยสู่ความสำเร็จของการประกันคุณภาพหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม ประกอบด้วย ความเหมาะสมของหลักสูตร ระบบการสอนและ การเรียนการสอน พัฒนา คณาจารย์และบุคลากรเจ้าหน้าที่ สถานที่เรียนรู้และสิ่งอำนวยความสะดวก การสร้างภาพลักษณ์ที่ดี และความ ร่วมมือกับภาคีเครือข่าย หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีการประกัน คุณภาพหลักสูตรการสร้างเชื่อมั่น ให้กับนักศึกษา โดยมีการออกแบบและการพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสม การวางแผนรายละเอียดในการสอนและการประเมินผล มีการพัฒนาทักษะและความรู้ของคณาจารย์ในการ สอนและการวิจัยเพื่อให้สามารถสอนและนำเสนอเนื้อหาที่มีคุณภาพตามสถานการณ์ปัจจุบัน ตลอดจนการให้ คำปรึกษา ทางการศึกษา การส่งเสริมและพัฒนาทักษะทางการมีส่วนร่วม ระหว่างคณาจารย์และลูกศิษย์ และการ ตรวจสอบและประเมินหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้มีการปรับปรุง และพัฒนาที่ต่อเนื่อง

สรุป

ปัจจัยสู่ความสำเร็จของการประกันคุณภาพหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัย ราช ภัฏมหาสารคาม มีจำนวน 6 ด้าน ได้แก่ (1) ความเหมาะสมของหลักสูตร ประกอบด้วย ควรสำรวจความ

ต้องการ การวางแผนและออกแบบหลักสูตร การเชื่อมโยงกับผู้เชี่ยวชาญ และสถาบันอื่น ๆ วางแผน การสื่อสาร การอัปเดตและปรับปรุงหลักสูตร และการประเมินผลหลักสูตร (2) ระบบการสอนและการเรียน การสอน ประกอบด้วย การเก็บรวบรวมข้อมูลและการประเมินคุณภาพ การให้ความสำคัญกับการประเมินผล, การส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน การใช้วิธีการสอนที่หลากหลายการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีการสอน และการวางแผนการสอนคณาจารย์ (3) การพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรเจ้าหน้าที่ ประกอบด้วย การประเมินและการพัฒนาต่อเนื่องการสนับสนุนในการเป็นแบบอย่าง การสนับสนุนในการบริหารและพัฒนาองค์กร การส่งเสริมการพัฒนา อาจารย์ในการสอน การสนับสนุนในการวิจัย และการพัฒนาทักษะและความรู้ (4) สถานที่เรียนรู้ และสิ่งอำนวยความสะดวก ประกอบด้วย การสร้างสถานที่เรียนรู้เสมือนจริง การสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการเรียนรู้แบบพลวัต การใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ และการสร้างสถานที่เรียนรู้ที่เหมาะสม (5) การสร้างภาพลักษณ์ที่ดี ประกอบด้วย การวางแผน หลักสูตร การสร้างหลักสูตรที่น่าสนใจ การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีและสื่อการเรียนรู้ และการสร้างความเชื่อมโยงกับตลาดแรงงาน (6) ความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย ประกอบด้วย การสร้างความสนับสนุน การสร้างความพร้อม การสร้างเครือข่าย การแบ่งปันและแลกเปลี่ยนความรู้ และการสร้างความเชื่อมโยงยาวนาน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ควรสร้างความมุ่งมั่นของผู้บริหารและคณาจารย์ ผู้บริหารและคณาจารย์ต้องมีความมุ่งมั่น ในการประกันคุณภาพหลักสูตรและต้องเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพหลักสูตร การประกันคุณภาพ หลักสูตรเป็นกระบวนการที่ต้องต่อเนื่องและต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาอยู่เสมอ ผู้บริหารและคณาจารย์ต้องพร้อมที่จะร่วมมือกันเพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

1.2 ควรมีระบบการประกันคุณภาพที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ หลักสูตรต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ ระบบการประกันคุณภาพควรครอบคลุมทุกขั้นตอนของการจัดการศึกษา ตั้งแต่การวางแผนหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลการพัฒนานักศึกษา การบริหารหลักสูตร และการจัดทรัพยากรสนับสนุนการจัดการศึกษา

1.3 ควรมีกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน การประกันคุณภาพหลักสูตร ควรมีกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งผู้บริหาร คณาจารย์ นักศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ กระบวนการมีส่วนร่วมจะช่วยให้ทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพ มากยิ่งขึ้น

1.4 ควรมีการเผยแพร่ผลการประเมินให้ทุกภาคส่วนทราบ หลักสูตรต้องเผยแพร่ผลการประเมิน การประกันคุณภาพให้ทุกภาคส่วนทราบ ผลการประเมินจะช่วยให้ทุกภาคส่วนได้ทราบถึงจุดแข็งและจุดอ่อนของหลักสูตร และสามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จของประกันคุณภาพหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

2.2 ควรศึกษาปัจจัยเชิงจิตที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการประกันคุณภาพหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยฉบับนี้ ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม งบประมาณรายจ่ายเงินรายได้ (บคส.) ประจำปีงบประมาณ 2566 ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งขอขอบพระคุณ คณบดี คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ ที่ให้ความกรุณาอำนวยความสะดวก ในการเก็บข้อมูล ผู้บริหาร และอาจารย์/เจ้าหน้าที่ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ในการเก็บข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยหวังว่า งานวิจัยเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ ต่อผู้ที่ศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- คำเหมือน บุญพะมณี. (2555). ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา นครหลวงเวียงจันทน์ของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จินตนา เทียมทิพร และคณะ. (2555). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตกรุงเทพ. กรุงเทพฯ: สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตกรุงเทพ.
- ณัฐพล เนื่องชมภู. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในวิทยาลัยทองสุข. วารสารพุทธมัตต์, 6(1), 119-129.
- พรณี คอนจจอ. (2561). ปัจจัยสู่ความสำเร็จของระบบ และกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี. วารสารศาสตร์การศึกษาและการพัฒนามนุษย์, 2(2), 128-139.
- รัตนา ดวงแก้ว. (2556). การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในประมวลสาระชุดนโยบายการแผนงานและ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา. หน่วยที่ 11 หน้า 1-83, นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วีระยุทธ ชาศะกาญจน์. (2555). เทคนิคการบริหารสำหรับนักบริหารการศึกษามีอาชีพ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). แนวการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนหน้ากรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2554). แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ.

- สุภัทรา เอื้อวงศ์ และคณะ. (2557). ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการประกัน คุณภาพการศึกษา ระดับคณะ วิชา มหาวิทยาลัยสยาม. *การประชุมวิชาการระดับชาติสภาคณบดีอุดมศึกษาเอกชน ประจำปี 2557*.
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต. (2566). *รายงานการประเมินหลักสูตร 2566*. หลักสูตรรัฐประศาสน ศาสตรดุษฎีบัณฑิตบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- อุไร จุ้ยกาจร. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับคณะ/ วิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. *รายงานการวิจัยกองทุนส่งเสริมการวิจัย มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- UNICEF. (2000). *Defining Quality in Education. A Paper Presented by UNICEF at the Meeting of The International Working Group on Education Florence, Italy, June.*

